

AGENTSCHAP INTEGRATIE & INBURGERING

2 MAART 2021

HET AGII BEANTWOORDT JULLIE VRAGEN

EEN OVERZICHT VAN DE VRAGEN DIE GESTELD WERDEN TIJDENS HET WEBINAR 'HOE BEREID JE JE ORGANISATIE VOOR OP VRIJWILLIGERS MET EEN MIGRATIEACHTERGROND?'

INHOUD

1	Intro	2
2	Werken jullie volgend jaar samen met https://vrijwilligerswerk.be/ , zodat we via Steunpunt Vrijwilligerswerk meer info, een stappenplan, ... kunnen aanvragen?	2
3	Wat met vrijwilligerswerking met mensen zonder papieren?	2
4	Zijn er voorbeelden van samenwerking met asielcentrum?	2
5	Taal is essentieel om in contact te komen met elkaar. Niet-Nederlandstaligen bereik je zeer moeilijk, laat staan dat je ze on board krijgt in je werking. Omdat ze er ook gewoon zelf schijnbaar niet veel interesse in hebben. Kwestie van cultuurverschil?	3
6	We hebben verschillende types vrijwilligerswerk maar de meeste types vragen bepaalde kwaliteiten en goed Nederlands - ik vermoed dat we dan om meer divers te worden vooral moeten kijken of we ook ander vrijwilligerswerk kunnen aanbieden?	3
7	Een opmerking: boeiende uiteenzetting en leuke filmpjes maar de tips zijn over het algemeen geldend voor alle vrijwilligers.	3
8	Hoe begeleid je mensen die totaal geen Nederlands spreken? En dus zelfs niet in aanmerking komen voor een praattaafel Nederlands? Misschien is dat een probleem voor de organisatie omdat er verwacht wordt dat inburgeraars zich tegelijk gaan moeten inschrijven als werkzoekende, naar NT2 en MO.	3
9	In mijn organisatie is dat ook het grootste probleem. Zo goed als alle vrijwilligers hebben een onthaalfunctie hier. Ze moeten het publiek van info kunnen voorzien. Als het Nederlands moeilijk is, dan botsen we al op een struikelblok. Wat jammer is, want we geloven er wel echt in. Dus ik ben vooral op zoek naar tips en voorbeelden van hoe we dat kunnen oplossen.	3
10	We willen heel inclusief zijn in ons vrijwilligersbeleid, dus niet enkel mensen met een migratie-achtergrond, maar ook mensen met een psychische kwetsbaarheid en mensen met een lichamelijke beperking. Maar we willen wel een mooi evenwicht blijven behouden. Ik merk namelijk dat de andere vrijwilligers soms afhaken omdat ze het gevoel hebben dat ze moeten 'babysitten'.	4

11	In corona-tijd is samen eten toch iets moeilijker. Heb je hierrond tips? Hoe verbinden in coronatijd met anderstaligen online?	4
12	Hebben jullie nog tips om het draagvlak te verhogen bij een lokaal bestuur en het verenigingsleven om de vrijwilligersploeg diverser te maken? Wat doe je bv. om het draagvlak bij de in-group te verhogen als er geen duidelijk te definiëren 'nood' is aan zo'n vrijwilliger?	4
13	Er zijn heel wat middenveldorganisaties die reeds best practices hebben, maar welke lokaal bestuur heeft al een voorbeeldige visie rond een divers vrijwilligersbeleid?	4
14	Hoe kijken jullie naar het inzetten van meertalige vrijwilligers als tolken? Zijn er voorbeelden van zo'n werkingen en wat is de ervaring daar?	5
15	Is er een handleiding of online opleiding voor de 'begeleider' die nooit met niet-Nederlandstalige werkt? Zo weet de begeleider hoe de communicatie uitgevoerd kan worden.	5

1 Intro

We beantwoorden de vragen die tijdens de webinar gesteld werden. Vragen die reeds beantwoord werden tijdens de webinar hebben we niet meer opgenomen. Voor antwoorden op de vragen over taal verwijzen we door naar de derde webinar over taal en oefenkansen Nederlands.

2 Werken jullie volgend jaar samen met vrijwilligerswerk.be, zodat we via Steunpunt Vrijwilligerswerk meer info, een stappenplan, ... kunnen aanvragen?

Samenwerking en afstemming met Steunpunt Vrijwilligerswerk staat op de planning, zeker in het kader van de vierde pijler binnen inburgering.

3 Wat met vrijwilligerswerking met mensen zonder papieren?

Mensen zonder wettig verblijf mogen geen vrijwilligerswerk doen, maar er zijn uitzonderingen. Dit behandelen we in de vierde sessie van onze webinarreeks.

Zie ook de [publicatie 'Wegwijzer Vluchtelingen en Vrijwilligerswerk'](#) van de Arteveldehogeschool.

4 Zijn er voorbeelden van samenwerking met asielcentrum?

Hiervoor neem je best contact op met het [asielcentrum in je buurt](#). Ze zullen je graag verder helpen.

5 Taal is essentieel om in contact te komen met elkaar. Niet-Nederlandstaligen bereik je zeer moeilijk, laat staan dat je ze on board krijgt in je werking. Omdat ze er ook gewoon zelf schijnbaar niet veel interesse in hebben. Kwestie van cultuurverschil?

We behandelen dit in de volgende sessie rond taal. Maak zeker een plan over dit thema. Hoe kan je deze mensen toch mee krijgen met je vrijwilligers hoe kan je ze iets bijleren. Maak doelen hoe klein ook, stapje voor stapje krijg je iedereen mee. Doe evaluaties, kijk wat je elkaar kan bieden, wees eerlijk tegen elkaar.

6 We hebben verschillende types vrijwilligerswerk maar de meeste types vragen bepaalde kwaliteiten en goed Nederlands - ik vermoed dat we dan om meer divers te worden vooral moeten kijken of we ook ander vrijwilligerswerk kunnen aanbieden?

We verwijzen voor deze vraag naar sessie 3 van onze reeks, rond taal.

We geven alvast de tip om een taalbeleid te maken. Denk zeker ook aan werkplekleren, vrijwilligers kunnen de specifieke taal van het vrijwilligerswerk al doende leren.

Ga er bij voorbaat ook niet vanuit dat je de kwaliteiten die je zoekt niet vindt bij mensen met een migratieachtergrond. Iedereen heeft kwaliteiten en talenten.

7 Een opmerking: boeiende uiteenzetting en leuke filmpjes maar de tips zijn over het algemeen geldend voor alle vrijwilligers.

Inderdaad, de tips zijn geldig voor alle vrijwilligers. Iemand van diverse afkomst is niet anders. Maar het verdient wel specifieke aandacht om drempels in het vrijwilligersbeleid te kunnen wegnemen.

8 Hoe begeleid je mensen die totaal geen Nederlands spreken? En dus zelfs niet in aanmerking komen voor een praattafel Nederlands? Misschien is dat een probleem voor de organisatie omdat er verwacht wordt dat inburgeraars zich tegelijk gaan moeten inschrijven als werkzoekende, naar NT2 en MO.

Niet alles moet tegelijk. Dat is afhankelijk van de persoon. Er staat geen specifieke timing op het inburgerings-traject, iedereen doet het op het eigen tempo.

Voor de vraag over begeleiding van mensen die totaal geen Nederlands spreken verwijzen we door naar de derde webinar.

9 In mijn organisatie is dat ook het grootste probleem. Zo goed als alle vrijwilligers hebben een onthaalfunctie hier. Ze moeten het publiek van info kunnen voorzien. Als het Nederlands moeilijk is, dan botsen we al op een struikelblok. Wat jammer is, want we geloven er wel echt in. Dus ik ben vooral op zoek naar tips en voorbeelden van hoe we dat kunnen oplossen.

Er zijn voldoende mensen van andere herkomst die hier geboren en getogen zijn en die dus ook perfect Nederlands kunnen. Zeker deze groep niet vergeten, het vergroot je diversiteit in je organisatie. Ook vele nieuwko-

mers maken zich het Nederlands snel eigen en zijn op zoek naar een oefenkans Nederlands. Zo iemand kan je misschien in duo laten meelopen met iemand die al onthaal doet.

10 We willen heel inclusief zijn in ons vrijwilligersbeleid, dus niet enkel mensen met een migratie-achtergrond, maar ook mensen met een psychische kwetsbaarheid en mensen met een lichamelijke beperking. Maar we willen wel een mooi evenwicht blijven behouden. Ik merk namelijk dat de andere vrijwilligers soms afhaken omdat ze het gevoel hebben dat ze moeten 'babysitten'.

Doe alles stap voor stap. Zoek partners op verschillende domeinen om je te ondersteunen. Betrek je vrijwilligers bij het opmaken van een beleid waardoor hun draagkracht wordt vergroot. Wees een luisterend oor voor je vrijwilligers. Denk goed na over je eigen grenzen, wat kan je aan wat niet?

11 In corona-tijd is samen eten toch iets moeilijker. Heb je hierrond tips? Hoe verbinden in coronatijd met anderstaligen online?

Verbinden kan op verschillende manieren, denk aan op tijd en stond een attentie, ... Ook online zijn er verschillende mogelijkheden. Geef bijvoorbeeld online kookworkshops. Out of the box denken is in deze tijden zeker nodig. Brainstorm, er zijn verschrikkelijk goede ideeën waarvan je nog niet wist dat ze bestonden.

12 Hebben jullie nog tips om het draagvlak te verhogen bij een lokaal bestuur en het verenigingsleven om de vrijwilligersploeg diverser te maken? Wat doe je bv. om het draagvlak bij de in-group te verhogen als er geen duidelijk te definiëren 'nood' is aan zo'n vrijwilliger?

Draagvlak verhogen heeft alles te maken met goede communicatie. Als er tegenstand komt, is het goed om te luisteren. Wat vraagt de persoon die de weerstand uit? Misschien gaat het vooral om onwennigheid (hoe zal dat gaan, samenwerken met een vrijwilliger met een ander profiel dan de vrijwilligers waar we doorgaans mee werken?). Misschien zijn er bezorgdheden of vragen naar ondersteuning (hoe kan ik communiceren met een vrijwilliger die nog Nederlands aan het leren is?). Luisteren en ondersteuning bieden waar nodig (bijvoorbeeld in de vorm van een vorming 'duidelijke taal') kan al heel wat druk wegnemen. Ook eens de vrijwilliger aan de slag is, is ondersteuning belangrijk: wat gaat er goed? Wat loopt er moeilijk? Door die zaken te bespreken en te zoeken naar oplossingen voor eventuele problemen, laat je zien dat het een gedeelde verantwoordelijkheid is, en dat de medewerkers er niet alleen voor staan.

Tegelijk is het zaak om niet af te wijken van het voornemen om de vrijwilligersploeg diverser te maken. En duidelijk te formuleren wat je als organisatie verwacht van je medewerkers en vrijwilligers die al langer aan boord zijn.

13 Er zijn heel wat middenveldorganisaties die reeds best practices hebben, maar welke lokaal bestuur heeft al een voorbeeldige visie rond een divers vrijwilligersbeleid?

Wij beschikken niet over een volledig overzicht, maar hoorden goede dingen op dit vlak van onder andere in Antwerpen (Servicepunt Vrijwilligerswerk en Atlas), Leuven (OCMW), Temse en Genk.

14 Hoe kijken jullie naar het inzetten van meertalige vrijwilligers als tolken? Zijn er voorbeelden van zo'n werkingen en wat is de ervaring daar?

Wij kijken positief naar het inzetten van meertalige vrijwilligers om te tolken in gesprekken met anderstaligen in bepaalde gesprekscontexten. Wij noemen deze mensen taalhulpen.

Het Agentschap heeft tussen 2018 en 2020 onderzoek gedaan naar de inzet van deze taalhulpen en heeft een profiel en inschakelingscriteria ontwikkeld. Lokale besturen en dienstverlenende organisaties kunnen zelf een taalhulpentool oprichten en inzetten als aanvulling op het bestaande aanbod van sociaal tolken. Wij kunnen dan ondersteuning bieden door onder meer training voor de taalhulpen te organiseren.

Meer informatie over het onderzoek en ons ondersteuningsaanbod is te vinden [op onze website](#).

Verder bestaat er in Mechelen al een taalhulpentool. Ook hierover vind je meer informatie [op onze website](#).

15 Is er een handleiding of online opleiding voor de 'begeleider' die nooit met niet-Nederlandstalige werkt? Zo weet de begeleider hoe de communicatie uitgevoerd kan worden.

We verwijzen naar de derde webinar rond taal en oefenkansen Nederlands, daar komt dat aan bod.